

Лажени (смѣсено съ християни българи), които сж разположени едно до друго въ политѣ на Барбаросъ Планина при изхода на кичевския пѣтъ въ равнината. Въ цѣлата останала частъ отъ голѣмата равнина, завзета отъ Битолската и Леринска Каза, нѣма мухамедани българи.

Въ Горна Прѣспа, която спада къмъ Битолската Каза, има малки купчини помаци. Тѣ съставятъ важна частъ отъ населението на околийския градецъ *Рѣсенъ* и около него се намиратъ въ селата *Съпотско*, *Лажин*, *Царедворъ*, *Дърменъ* и *Подмочани*, смѣсени съ българи християни, и въ село *Козякъ*, смѣсени съ арнаути. И тукъ бие въ очи, че потурченитѣ села се намиратъ на пѣтя отъ Битоля за Албания и за Охридъ, и това ни сочи, че потурчаньето ще е имало пакъ стратегически цѣли. Въ планинскитѣ височини между Прѣспа и Охридско, близу до главния пѣтъ, който ги съединява, се намира село *Буково*, населението на което се състои отъ потурчени българи и арнаути.

Потурчаньето въ Горна Прѣспа е отдавнашно. Споредъ запазени спомени при покоряваньето на страната турцитѣ заселили малки турски колонии въ паланката Рѣсенъ и въ с. Царедворъ. По-късно и християнитѣ въ тия мѣста били изтурчени. За вѣрванье е, че потурчаньето тукъ е станало едновременно съ потурчаньето на торбешитѣ. Къмъ половината на миналия вѣкъ въ Рѣсенъ почнали да се селятъ християни българи отъ околнитѣ мѣста. Между рѣсенскитѣ потурняци не сж запазени християнски родови имена.

Потурняцитѣ въ с. Буково сж приели мухамеданството къмъ края на XVIII. вѣкъ, за да запазятъ имотитѣ си отъ пришелцитѣ арнаути.

Въ Костурската Котловина има потурчени българи въ 14 села. Само едно отъ тѣхъ, село *Жервенъ*, е отдѣлено и се намира сѣверно отъ Костуръ въ мѣстността Кореца. Другитѣ 13 села образуватъ купчина на юго-западъ отъ Костуръ въ мѣстността Нѣсрамъ и съ изключение на три всички сж смѣсени съ българи християни. Споредъ бѣлѣжкитѣ на единъ тамошенъ многогодишенъ учител,¹⁾ жервенци се потурчили неотдавна.

Значителна е *тиквешката мухамедано-българска група*. Потурченитѣ българи тукъ се наричатъ обикновено турци и отъ сѣсѣдитѣ си християни. Околното чисто турско население ги нарича понѣкога *дилѣзи* (безезични), понеже незнаятъ да говорятъ

¹⁾ Никола Цицовъ, Отъ Костурско. Сб.М. IV. Народни умотворения, стр. 108—109.